

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ

ЦЕНЕ ЗА СРЕДЊИ:
на годину 24 дни, на по године 12 дни, на четврт год. 6 дни.
за оставе земље на Балканском полуострву.
на годину 30 франака, на по године 15 ф. на четврт год. 8 ф.
за АУСТРО-УГАРСКИ:
на годину 15 фор. у БАНК., на по год. 8 ф. на четврт год. 4 ф.
за све остале државе:
на годину 36 фран., на по године 18 ф., на четврт год. 10 ф.

ИЗЛАЗИ У БЕОГРАДУ
УТОРИНОМ, ЧЕТВРТНОМ, СУБОТОМ И НЕДЕЉОМ
НА ЦЕЛКОМ ТАВАКУ

ПРЕДНИШТВО ЈЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА У КУЋИ Г. ТОВЕ АНДРЕЈЕВИЋА
БЕЛГИЈСКИ НЕДАВНО

ЗА ОГЛАСЕ РАЧУНА СЕ:
први пут 12 дн. пара од реда, а после сваки пут 6 дн.
за припослано 50 парара дн. од реда.
Рукописи шаљу се уредништву, а претплате адмињистрацији
„СРПСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ“.
Рукописи не враћају се. Неплатена писма не примају се.

БЕОГРАД, 26 маја.

Чудни ли су то људи ти наши наше предњаци (мал не рекох покојни и ако су, на против, врло неспокојни), са својим старешинама, члановима напредњачке владе. До крајности доследни, што се српски зове за вожити, они нису кадри ни зауставити се на путу а камо ли сврнути с пута којим су нагли. Бадава ће им цео свет довинивати: не тамо, пропадосте! Не помаже ништа, они не чују ни кога да своје жеље, жела им је сва чула по-купила и узела, они јуре даље док се не — стрмоглаве. У томе нам представљају наши министри са својим пришипетљама један диван пример оне вечите истине јеванђелске: „Очи имају (па и наочари!) а не виде, уши имају (те још колике!) а не чују!“

Бадава им историја у стотинама примера казује, да је сваки страдао који је тако радио и да је увикао у то страдање и своју околнину, и своју земљу и свој народ; све бадава: они мисле да је Бог њих удесио мимо свег осталог свете, да је за њих створио особите природне законе, по којима ће се њима догодити сасвим друкче, сасвим противно него што се до сад увек догађало свакоме који је тако радио.

Та се њихова особина најочевидније огледа у њиховим пословима „са мојном суседном пријатељицом“, с Аустро-Угарском и у њиховом понашању, управо непонашању према изреченим или ма и само замишљеним жељама аустро-угарских влада.

На овом је месту био више пута говор о тој нечувиој, подлој, гадној, срамотној, бљутавој наметњости напредњачке владе према „мојној пријатељици“. Ми смо увек напомињали наметкињу и прорицали јој да ће проћи као и свака наметкиња, да ће је онај први презрети коме се намеће, да ће је се он први ратосиљати, да ће је немилостиво бацити под ноге. Ми смо то прорекли знајући, да Бог неће одустати од свог обичаја, да се природни закони неће променити за љубаш Пироћанцу из Гарашанину. Но нисмо ни сами мислили, да ће се наше прорицање тако брзо, тако јасно, тако несумњиво испунити, да ће „мојна пријатељица“ своју и монхију у другу и наметкињу тако немилостиво, тако крвнички ударити ногом, управо обема ногама, обеношке, у — „противну страну њеног лица“ (ту фину реченицу преписали смо из „Садашњости“), као што се то десило ових дана у два маха, па да ће то дело прне неблагодарнос-

ти учинити баш у онај час, кад би нашој „родољубивој“ влади пријатељска симпатија и потпора најпотребнија била, да ће одонуд и онда да је лед бије, одакле и кад се баш надала да ће сунце да је грије.

Од неколико дана има Србија да забележи два шамара аустријска. Један је моралне, други је материјалне природе; једним је ошамарена по образу, другим по кеси.

Познато је да је маџарска влада сметала преласку Срба из прека на београдску певачку светковину из свакога места, које није на обали Саве или Дунава, па и сама хрватска влада понапала се у томе по могућству по пропису своје маџарске господарице. Шта то значи? То значи не само неповерење у своје држављане, него и неповерење у Србију. Па кад ни сада немају аустро-угарске власти ни толико поверења у српску — пардон! — у напредњачку владу, да јој могу поверити пажњу и надзору неколико својих држављана, неколико безазлених певача, ни сада, кад се влада у Београду понизила до простог пандурисања свима могућим и немогућим аустријским жељама, зар онда није тим Аустрија сама доказала, да јој није вредно чинити услуге, зар није она тиме потврдила јасно и разговетно вечиту истину, да претеране, безобзирне, наметљиве услуге страним интересима навек уроде плодом противним од онога што га је препонизио услужник мислио да може с неким правом очекивати?

Но то је само моралан шамар влади, то је само шамар по образу јој, а тај образ може доста поднети, имао је, хвала Богу, доста прилике да се извежба у тој пасивној гимнастици.

Скоро у исти дан, скоро у исти мах, кад је пао тај морални шамар ступила је у живот општа царинска тарифа у Аустрији према свима државама, које немају трговачког уговора с Аустро-Угарском. Како наш трговачки уговор са „мојном пријатељицом“ још није потписан, поступа се и са Србијом по тој тарифи. Та тарифа повишује царину на наше сировине тако гредно, да је сваки извоз постао управо немогућан. То повишење је толико колико и забрана извоза. Колико се тиме штете српским привредама, колико се тиме може за најкраће време нанести штете српским финансијама, то ће осетити и већ осећа сваки домаћин који има што на продају. А је ли то морало бити? Зар није „мојна пријатељица“ могла мало причекати са својом оп-

штом тарифом, док се наш трговачки уговор не потпише? Зар толиким силним, толиким нечувеним услугама нисмо ни толико заслужили, зар толиким наметањем, толиким одрицањем и напуштањем свеколике српске мисли и будућности, зар толиким заборавом на свој образ нисмо ни толико привредили, да нам даду дихати?

Да нечуvene бруке! Да несносне срамоте!

Ко зна мислити, могој је то предвидети. А ко је веровао лагаријама разних Лојдова и старих Преса, да је благостање Србије у интересу Аустрије и да ће двострука монархија навек „имати у виду“ благостање Србије, док се год ова буде „добро владала“, — том је историја и психологија, а особито аустрологија „чудо невиђено.“

Докле год Аустрија буде водила босанско-солунску политику, дотле ће њен интерес ваздан захтевати опадање па и уништење Србије, па ма како се Србија владала. На против, што се јагњење буде понашала, тим ће пре проћи као оно јагње у басни са вуком. То само слепац не види. Ал' овај поступак аустријски према Србији са увођењем опште царинске тарифе на врат на нос мора и слепцу отворити очи. И слепац мора сад увидети, да је напредњачка влада и тај последњи разлог живота, разлог пријатељства аустријског спрам Србије, сасвим изгубила; и слепац мора видети, да напредњаштво и напредњачку владу нико више не треба, нико више не држи осим — њихове бруке и њихове срамоте.

Но тиме је можда Аустрија Србији учинила нехотицу већу услугу него што је скада — обрицала. Ако Србија из тог случаја буде поцрпила сву науку коју може поцрпти и коју треба да поцрпе, она ће наћи прилике и снаге, пута и начина, да накнади себи све услуге, што је напредњачка влада учинила Аустрији да збрише сву срамоту којом је та влада претоварила.

Ко ће као Бог!

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Прошле недеље завршила је Европска Дунавска Комисија у Галапу свој рад. Као што се поуздано дознаје, румунски и бугарски изасланици изјаснили су се одједно против Бареровог предлога за решење дунавског питања, и тако је та најважнија ствар, због које се Дунавска Комисија састала, остала не решена. Страни листови тврде, да

су сви остави изасланици примили и потписали Бареров предлог, но сумња је основана да и то не стоји, јер су руске новине „Journal de St. Peterbourg“ значично изјавиле, да је нетачна вест као да су све велике сile усвојиле предлог Бареров. Према томе морајемо сачекати верније извештаје из Галапа, па да коју више проговоримо о томе предмету. Засад се само толико поуздано може рећи, да ће изасланици европских великих сила поднети својим владама уредбу о пловидби на Доњем Дунаву, да се о њој дипломатским путем реши, кад се није могао постићи споразум. Мисли се, да ће па ту цел француска влада, којој су сигнаторне сile уступиле иницијативу, предложити општу европску конференцију, но где и како о томе се још ништа поуздано не дознаје. То би, по мишљењу аустро-угарских листова, био једини пут да се сломије отпор Румуније и Бугарске, тим више, што Румунија пристаје да у мешовиту комисију осим Румуније, Србије и Бугарске редовно заседавају по два члана Европске Дунавске комисије, али да ти чланови не смеју бити аустро-угарски изасланици.

Једва једном решено је питање о постављању аустро-угарског заједничког министра финансија. Као што из Беча јављају, наименовано је ћесар досадање начелника одељења у министарству спољних послова, Венијамина Калаја, за заједничког министра финансија. Као министар финансија, Калај ће имати под својом управом Босну и Херцеговину.

ВИДЕЛОВАЧКИ ПАМЕТАР

І део

„ВЛАДАВИНА Конзервативно-Напредна“
од ср. Јована Риљског до ср. цара Константина
(19 октобра 1880 до 21 маја 1882 г.).

(наставак)

Али како мајстор Кујунџија сумња да ће ово украсити, т. ј. како он зна да је ово самовољно решавање или управо викане без смисла и закона а и без повода: он се равно трипут накањивао на ово исто почнујуће бесно: Уз то предлажам — — — усваја ли склопити? Средина и десна страна вићу: Усваја. Са левице продужује се ларма.... „Нећеш тако тврјавине!“

И опет поуздан је предлог: овлашћује ли склопити(?) председништво да поступи онако како сам исказао? Вићу: овлашћује! Ларма! поп Ђурђи виће: „Ви бете отрешити о устав!“

И по треби јут ставља питање: Је ли вам јасно: Ко овлашћује председништво да отгласи места за упражње и т. д. и т. д.

Ненто је тишије. Он почине опет: „Господ још није било примера у уставном животу, да је склопити допустити да је при закључењима терорише

една мањина! Е, па што сад не бешате из скунштине као што сте започели? То знају: посланици нису били изашли... А дајте би нико рекао, да у овој вишији разумео питање, предлажем скунштини, а ико влада пристане, да гласање о таџи б. члана 29. закона о општинама оставимо за сутра? (Влада пристаје). Глађаваје се дакле о овоме одлаже за сутра!

Ето да „вика“ зове се решење народне скунштине од 19. фебруара!¹

Камо? У ком је скунштинском протоколу записано и у којој скуншти седници утврђено то „решење“? Тога нема!

Не може у тој виши да се реше о простом члану 29. који и беше у дебати; а магаша на пречак да се изнесу на решење, огласе за упражњење места посланици! Па деде: који су вам то посланици који су изашли? Камо њина имена? Решење се доноси на потово дело, а не на будуће: онда сте могли даље је, применити оно, бар закону решење, које је против вас, кад напустите скунштину 1877. донешено!!

Ствар је начисто: Све је било удешило! Али је ипак насиље, јер:

Ако нису били посланици изашли из скунштине: онда је „решење“ које и онако нема законског облика, — инат, насиље. Ако ли су били изашли, онда је било њиховој довољно да реше.

Како се сме и може напред решавати нешто, што није учинено? О каквим остакама решава се ту кад њих нема? Скунштина не сме да мајсторише. Она решава што постоји, а не да сиса њен подпредседник из претију.

Ако изаша посланици неки, оду, нема их више; остатаје се преброји. Види се је ли по уставу способан за решавање и онда нек реши и може да прогласи место за упражњења!

Је ли био тај случај овде? Није! Овде је била само једна „вика“, како је рекао сам подпредседник.

Ако посланици положје оставку донесу или је пошао: остатаје се преброји. Види се је ли по уставу способан за решавање и онда нек реши и може да прогласи место за упражњења!

Је ли био тај случај овде? Није! Овде је била само једна „вика“, како је рекао сам подпредседник!

И како онда сме то све, без реда, без закона, без истине и по ћефу да буде? Не рече ли сам, и то баш њихов председник министарства (Види напред гл. III. део II.): „Пословник треба да се одржи као закон... Ништа није горе, но кад нема правила или кад се она не слушају при расправљању ствари у скунштини. И у јавним зборовима мора да постоје нека правила, по којима се креће посао у њима. Дакле: закон је тако наредио и закон је добро наредио и т. д.“

А како му је ово сад по закону? Што се овде ради по самоволи? Што се оде гази закон па чак и устав? Није ли ово заиста излагање скунштине понижењу? Али да! Њима се све може: Ако не могу они како закон хоће; онда они заједно најверју да мора како је писа — ћеф!

То им је девиза у унутрашњим пословима: А у спољашњим опет: „Ако ко и мимо јасно право наше земље неће како треба, онда они ради хоће како он хоће — само да се одрже на влади. Али жалостаје је и народ који то сноси. И истине је: „сваки народ и има владу, какву заслужује!“

VIII.

Пред свечаним смо актом! Имамо да говоримо с поштовањем о немчим, што нам је свима свето и драго. То је српска краљевина. После објекта, после толиких трудова Милоша Обреновића, после заузећа градова, а поглавито после објекта рата за ослобођење и независност, после присаједићења знатног дела старе Србије.... 22. фебруара проглашена је, изненадно, Краљевина.

Мисао о старој слави и величини нашеј у прошlosti, муке у недавној прошlosti и у садашњости, које подношење нашеј српској племени и воје и данас подноси — гусле српске, бубању и одржавању светог народу. Та племеница осећања љубав спрам отаџбине и поштовање спрам славне прошlosti нашеј јесу они покретачи, који јаочаху вољу и јуначке руке наших ћедова, који распаливају патриотизам нашега нараптаја; који чине да Србија с пуно појезије спомиње Призрен, сећа се Душана, жуди за Дечанима, сећа се Милутина у Софији, светкује краљеве у студеници, оплакује Лазара у Раваници, тужао погледа на Босну поносну и криву Херцеговину.... једном речи то је оно, што чини правог Србина Србом: Србија и Краљевина, то су два историјска имена, за које цела Европа зна, као што се одмах, после прогласа независности још 1878. није узтезала да призна — цела Европа, ве-

зимо, осим једине Аустро-Угарске, ове исте, коју још 22. фебруара, на сам дан прогласе, после подне видимо да иде на признавање — речима које само она и њена повлаћена арганџија уме и сме да употреби!!

Нек живи српска Краљевина! Нек се крепи и снажи у моји и љубави својих синова, који су је стекли и отели, у моји и снажи васелога српскога народа од Балкана до Дубровника, од преко Фрушке до иза Скопља....

Но ко проглашава краљевину? „Виделовци“. Кад? Онда, кад им букује развалине „Генералне уније“ над главом. То су они исти „Виделовци“ који пакосно писаху пред рат 1876. „Ако не почнете (либерализам вези!) рат и пропустите време — бићете криви! а ако ли га почнете — бићете опет криви!“

То су они „Виделовци“ за које нећемо овде да рекнемо, као они што другом веле да су се — „веселили“ могућности сваког губитка нашеј отаџбине“. То су они „Виделовци“ који вишу 5 година раније, 22. фебруара 1877. кад вљаша заклучити частак мир, без понижења отаџбине, која је се за идеју борила: „Нису нас дарили Турци, но ми њих!“ (Види главу I. део I). То су они „Виделовци“ који кукају што се износе праљави рачуни Генералне уније и њени и зову то да је неверство отаџбине, а који нису могли да добију и себи, кад је 22. фебруара 1877. редовно распуштена Велика народна скунштина мира, пошто је се изјаснила о оном што је звата Јер су они спремали да својој јадној отаџбини укажу том приликом другојачију љубав, по што је требало и како прави патриотизам налаже. И да су се у то време бавили писањем, колико интрагама, ми би имали да их добро окадимо димом њивога „патриотскога жара“, који им беше у грудима у то време, кад они с једне стране не хтедоше да приложе својој рођеној отаџбини у зајам, у њене најтешке дане, а с друге радујући се „монартијуму“, јурећи низ басамаке своје лакоумске повериоце са неизлађеним раџумима. Наравно има и овде изјутака: али „Виделовачке колобоје, ове који сад „драмају“ и у влади и у скунштини, они не спадају у тај срећни изјутак. И, ако су где понуђали своју прекорну услугу, они су са лесковаком командовали врло издашно, а викали да им со није у цену, ако су били интегденти.

Ето то су „Виделовци“ — и то не баш неки други, но они исти, који проглашавају краљевину, и на уста свога „известиоца за свашта“ вишу: да је то само њина заслуга, што имамо краљевину. То су потомци својих стarih „Виделовија“, који положје заклетву корану беже у заштиту султану, с чијим су саветницима и нашама прво скржили устав, како није донео добра њивој отаџбини. То су „Виделовци“, чије старије колено у преговорима о заузимању градова, без пужде чине опет преко Мариновића овако (7. марта, 1866.):

„Сем тога могли би смо се споразумeti да унајредак у име признавања за овако благонаклону погодбу кнезови српски буљу обвезани да иду у Цариград и т. д.

На даље:

„Ако би се нашло за потребно, да се на ново потврди, да неће тражити (српски владалац) да се цеши од Турске „ни да се проглаши за независна...“

Ето то су „Виделовци“, који говоре све о некој „националној политици“ а све више из аустријског цепа и врше врло непохвалну службу спрам ље.

То су они, којима смешу патриотски написи на триумфалним капијама у Јужи и Нишу.

То су они који довикују Русима — тим највећим, најдавнањијим и највернијим савезницима Србије: Србија није Ташкенд¹⁴ и не стиде се на против да у својој удварачкој улози и жандармској служби праве од нашеј краљевине маџарску „Вармеђу“ и да телеграфирају на, месец и дана после прогласа краљевине овако:

„Чакач, 5. маја. Читави транспорти пушака, који су из Бугарске кроз Србију хтели да прокријумче за Босну, извесни агитатори, ухваћени су овде. Транспорте српске оружаније Црногорци. Власт је задржала оружје и учинила што треба, да се овим бушкачима стане на пут. Сва је прилика да агитација иде из Словеноплисских (руских) одбора а потпомогнута нашим књижевницима (либералима) јер маса ових Црногорца има руске пасошне издате и визирате у Софији.

„Ужице, 6. маја. Шест добро оружаних Прногорача који су пратили овај ухваћени транспорт оружја хоће са силом да продру кроз Ужице (у Босну). Министар унутрашњих дела (молимо то је онај исти командир триавског батаљона који је у рату за ослобођење у том крају командова лесковином!) Наредио је,

да се с војском похватају и обезоружају....“

Ето нек рекне ко хоће да ово нису достојни синици нове Краљевине коју они себи присвајају?

На кад поче други рат 1. децембра 1877. год, овет „виделовцима“ не би право. Све ти се то беше мањом пресукало, онемоћило, осиротело и остало да би требала још једна војска да њих из душкога истера. Ако је се то и да и да кренути они су се прибрали по магацинима и станицама у гомиле и све су по два пут читали сваку српску победу — машући сетно svoјим „верним“ главама....

Ама кад паде Ниш — ето ги Стојана Попаковића да пише у „Српским Новинама“ како је то лено што се српска застава више на „славном Граду Нишу“ — додајући да је то добро ако остане тако.

Пошто се провали гвоздени обруч око Србије, видимо да мобилизује и „јуначке крви млађани син“ — припадају „мирдер“ и добија битку на Сараорцима после доцне до Врање увишти уз пот млого тајнина, које би могла благодарије појести друга сиротиња. Па кад није било даље ништа за јупаштво „Абердара“ и како је војска под Бели-Марковићем освојила Врању, то се он повуче у своја јаутиња у тајницима, у своја кубета и јаутике и — онда пева „опште су саље наше“ — натраг: Марш!

Мита Ракић исто тако једна допре до Палеџа, за који знамо да је покојни Милош још 1815. год освојио, а народ подигао доцније лену мејану по плану, у којој ће да седи љутити „начелник станице“ — који ће после 3—4 године да виче у српској скунштини: „Ми смо Краљевину зарадили! Наша је то заслуга!“

А онја Алекса Протов што је узео на себе ту свету улогу да у народњем преставништву предложи Краљевину, онј је у другом рату на Куплијима, у лепој униформи коничног капетана био „конакија“, што се зове по војнички „командант станице“. Ту је он „ратовао“ „сајно“, па се после вратио кући у Јужица да мисли, како ће да освоји Босну... Каква је јупаштва учинио у I. рату, као и подробности из II. рата — могу се свести на „32 листа“ и виде се описане у више бројева „Самоуправа“ у фебруару и марта 1882. год односују са потписима више сведока.

Тако се ето „освештавао Косово“ и ударом темељ Краљевини.

Тако се чува и данас „аманет праћедовски“!

Тако се на бајонетим ватиче слога, узјамност и љубав Српска спрам Црне Горе и Русије.... Тако то „Виделовци“ знају.

И ако да бог, те по већим законима историје и правде Босна буде Српска и део увећане Краљевине Србије што за цело нашеј „Виделовци“ извршили бијући се са „бушкачима“ и „агитаторима“ из Русије и Црне Горе онда ће се они опет наћи на мети да проглашују царевину, а ми који смо по пола плућа или цело своје здравље остављају на граници па немамо ни спомена од тога, а камоди одличија више ће степена, или они који су дневно белили од брге и рада: ми ћемо бити срећни и задовољни ако смеђимо стајати и где близу плота да слушамо јупаштво „Виделовца“ — а да нам ово бесно и помамно племе „Виделово“ у одувећену и самозваној зајдију својом пешициом не — избије збога! или да нам њихови нападни жандарми не осеку ноге, уво, руку или главу!

Ето то ти је Србине који си пешачи, зебо, ране превијају који си скакао у шакац 1876. 1877 и 1878, то је ти је веома по оној познатој песми горка истини: „Други рати — „Виделовци“ „слади“.

(Наставиће се.)

ДОПИСИ

Са извора Млаве, 18 маја

5 Маја дочекаско, те би позвата српска скунштина, састављена од кметова и поједињих одборника, свију оњина овог среза за код Тришке цркве. (Зашто не овде у Жагубици где је српска кућа?). Где и је случајно враћајући се с пута за Жагубицу, дођох око 4. сати по подне, и пошто се саставо с Г. Капетаном Матићем и још ту бившим кметовима и одборницима, чух у споредној механијској соби свирку и певање те помислих, да је по српству нека велика свечаност, за коју само ја још пишта незнам, и усудих се упитати једног од кметова, шта је у ствари? — Одговор беше: „Г. Ка-

петан позвао нас је, те нам је саопштио краљев указ за бирање посланика, с преноруком, да 11. т. м. изберемо поверилике, који ће 15. о. м. овде код Тришке доћи и изабрати посланика¹⁵.

Оваква вест, коју давна са жељом очекивала и мене је обрадовала, пошто бејах од пута уморан, не имадох кад да ступим у вику којој се излажује себе овом кишном времену, и зашто је заказао изборно место за посланика у Тришку а не као до сада у Жагубицу?

Ребус овај разрешен је које 6 маја, а које 15. да дан избора посланика.

Шестог маја, на Старос-дан, један од мојих пријатеља управи на ме питање, шта мисли ти да нам у овој прилици треба чинити?

Оваково питање без икакова предходног говора, где би ма у чему моје мишљење било потребно, чудно ми изгледаше, и ја потражих да ми се изрази у чему жели чути моја мишљења, па ја шта човек рече:

„Јуче на сазваном збору, г. капетан говорио је јасно, да је добио налог, да у име Краља поздрави народ, да никако не бира стара посланика — јер је он радикалан, који хоће преграт у земљи, зашто је ја њега Краљ и истера из скунштине и више неће да ја прими...“

То је, помислих, узрок, што се збор држи на утрини код Тришке, а не овдју у Жагубици; то је што гони г. капетана да по киши трчи Тришкој. Но помислих опет, можда је то само подметање, и реших се да с г. капетаном о овоме проговорим и о правој истини уверим се.

Па је ово шта ми он сам рече: „Ја сам предходно питао где ће се држати избор посланика, и мени је речено код Тришке цркве, те с тога сам јуче тамо и држао збор, пред којим сам говорио, да не треба брати старог посланика, а то исто, верујм, казају и на сами дан избора, јер он никако не смее бити изабран“.

Чујаш још с вечера! Српски син, — слободан грађанин који испуњава све законом прописане услове, „да може бити изабран“ (из 47 изб. закона) само за то, што није „напредњак“, само зато што не припада величини, но опозицији скунштинској која мушики тражију рапуна о народњем зноју, — па да због тога не сме никако бити изабран брат заслуга, јер је против владе.

— То је и сувише.

Претњу своју, да ће и на самом збору — скуну поверилици, то све рећи, г. капетан није у свemu извршио, а то вије ни могао учинити, јер у самој ствари поверилици скупа и није било, но све што је требало да представи целину овога среза од 3.500 пореских глава, све ће се на 134 поверилици, па и тај мали број, помућен утицајем властника, био је посечен на два табора, као што се види из овог.

У очи дана избора, а то је 14. маја увече г. капетан, издавши раније наредбу, знао је да ће удаљене општине још са вечера доћи на биралиште и у интересу својих партјских цели, напаћа се побуђен, напустити свој стан, и са својим одећом верним практикантом Адом Андрићем, и са два пандура отићи Тришкој цркви, где је до 1 час по поноћи седео, здравице напијао а затим у своју соби једну по једну од дошавших општина увођио и говорио им, да буду верни Краљу и свесни свог позива, зашто их је народ послao, па да се ману Илије Стошића и да бирају Симу Милетића, — човека, о коме нећу пишта да говорим, јер није достојан, да се о њему води какови говор.

Чувиши још с вечера, да је г. капетан отишао на конак Тришкој, решим се да са осталим поверилицима и ако без и какве потребе и ми са зором будемо тамо, што и учимо. Пошавши из Жагубице у 3½ и дошаљши на изборно место у 4 часа, и на велико изненађење свију нас видесмо, да је г. капетан Матић свршио тринаесту школу полицијских веш-

Огласи

WWW.UNILIB.RS

Прилепчive болести

Болести коже, чреви, крвне болести и т. д. лече се Депутативним дупопцијама. Д-р Оливер одобреним медецинским академијом. у

Паризу и властом и четиригодишњим искуством публике засведочено као изврсни, употребљавују се у болницама. Изврсно лечење ових моћним депутативом од улцера, екумана, афекција скорашичних и застарелих, случаја коинкутивних у устима и гушти ита.

24.000 франака награде да никаква друга метода нема ових изврсних својстава. Лечење пријатно, бразо, невино и поуздано. 62 rue de Rivoli Paris.

Конзултације од подне до 6 сати и преко писама.

24.000 франака награде

La Veloutine

особита параш од пиринца направљен с бисмутом, па је за то врло добар за лице, прионе за кожу и не види се, а такође даје боју млађаног изгледа и природу пешму.

Може се добити код III. Фаја, проналазача у Паризу и код свих парфимера.

Ситинска помада

која то својство има, да одржава мекоту и нежност руку и руке чува од сваке повреде, која би им се утицајем хладноће могла нанети.

CH FEV,

Parfumerie in Paris

9, rue de la Paix.

Стовариште код свију парфимера и фризера,

Кес. Краљ. повлашћена

Регулир фуруна за пуњење

машинска — шпархердска — фабрика

ЈОЗЕФА ВИКТОРИНА

Wien. IV., Grosse Neygasse Nr. 35.

Препоручује се за израду свију врста машинских шпархерда као иengl.-франс. Машина за ражњеве и Grillard и кафанска огњишта, и има на избор готових шпархерда за пренос, што све од гвожђа или са кахелом, као и чувене.

ПАТЕНТИРАНЕ — РЕГУЛИР ФУРУНЕ ЗА ПУЊЕЊЕ

са укусно изшараним фасоном и најбоље конструкције. — Ценовник бесплатно и франко.

Наручбине из провиније „веч Nachnahme.“

12—15

бр. 47

Кутијице

за медаље са изложба и споменице израђују се лепо и јевтино код Joh. Mašiček фабриканта за кутије у Прагу (Чешкој.)

бр. 68

3—6

ТРСТ

1882

Под покровитељством његовог цар. величанства господина Архијаке Карла Лудвига.

Изложба Аустро-угарске индустрије и пољопривреде

Највећа аустро-угарска изложба, после 1873. год положај на морској обали и дивном заливу Муђија. Изврстан ред, честите гостионе, разна светковина на води и суву. Позоришта и концерти. Морска купатила. Извођење за удовољства у Аделсберг, Аквилеју, Венецију; Ријеку и Полу.

Отварање 1 Августа. Спуштене путне цене. Свршетак 15 Новембра.

Велика лутрија: Главни згодида 50.000 форината. — Канцеларије за набавку стакнова у желез. станицама и на пристајама најрободеским.

ПАРИСКИЊЕ,

ЕНГЛЕСКИЊЕ, НЕМИЦЕ, УЧИТЕЉКЕ,
ВАСПИТАЧИЋЕ, БОНЕ, НАСТАВНИКЕ

препоручује:

ШКОЛСКА АГЕНТУРА

Frau Anna Gerson:

(кни гостоће Јулије Бех у Бечу)
Видаст Palatingasse 15 partege. Јевтин завод и стан.
Бр. 63 5—12

Способни агенти

Који се са комисионом продајом законом дозвољених

ДРЖАВНИХ — ПАПИРА на месечну отплату желе бавити, примају се са великим провизионом

Банкарска кућа J. Sory
4—5 Budapest (Ungarn).

Г. ВЕЛИМИРА Ж. ЈОВАНОВИЋА Адвоката из Београда, овлашћујемо за главног пуномоћника и инкасanta за краљевину Србију.

Исидор Ротер

БАНКАР ИЗ БУДА-ПЕШТЕ.

Бр. 69

2—3

ВИНСКА МАНИПУЛАЦИЈА

учи се практички из ново издаваше књиге H. Receptus, којој је садржина: Упут за облагоређење кисела, природни вина. Производња вина без грожђа: Из старог устајањог вина (од 100 литара направити 100 литара) направити како јевтино кућевно пие, тако и фине вино у флашама и то додавајући поднужно зареде ствари, даље производња врло доброг вина од воћа, винског сирћета, сирћетовог шипрића, ракије, рума, ликера, слатког од воћа, квасца, мириза, медецински шипротова, балсама, сапуна и преко 1000 разних трговачких артикли, који дају добити више но 100%. Цена 3. франц. Поруке само за готово или на поштанску повлачу ваља управити на

Магазин H. Receptus

2—12

k. priv. Inhaber.

Wien, Wieden, Hauptstrasse № 36. I. Stock.

Разне величине може се добити у штампарији код „Св. Саве“ кнез Михаил. Улица бр. 4. Поручбине из унутрашњости шаљу се писма на горњи адресу.

2—6

ПЛАЦ У БАЛКАНСКОЈ УЛИЦИ, који се и на два плаца поделити може, продајем под условима за купију врло пробитачним.

Коста Н. Х. Селаковић
Секретар минис. финансиј.

Бр. 135

1—3

УОРТАЧИЛИ СМО СЕ,

У адвокатску радњу, под фирмом:

„В. Милиновић и друг.“

Маја 1882. год. у Нишу.

Влад. А. Милиновић

Јавни правозаступник.

Димитрије Стојановић

Писар судски у оставци.

Бр. 131 3—3

ЛОНЧАРСКА ТРГОВИНА

Подписник има поред особитог избора стакларског порцуланског и штапног посуђа и особити избор: сервиза асталаких и умивајућих, сервиза за белу и црну бафу и чај, сервиза стаклених за ракију, вино и пиво. Велики избор ваза за цвеће и разних фигура од стакла, порцулана и мермера. Огледала са лагираним, полиграфијаним и позлаћеним рамом, од разне врсте, и величине врло умереној цени.

Музикалне беманета (Егеде), и то: Виолине, Виоле, Виолончела и Басова од прости до најфинији, сваковрсних жица и осталог прибора за исте. Флауте, Армонике Медеоне, Манивид и многе друге мање за децу.

Бр. 101 3—12 Браћа Карапешићи

Наша мила и љубава ће оди сестра и синовица

ПЕРСИДА М. КАРАБЕЉИЋ

Училишта ловничке основ. школе у 19. год. свога млађаног живота пресели се у већину 14. об. м.

Јављајући ову тужњу по највећим, сродницима, пријатељима и познаницима који су на страни, изјављујемо у једно и нашу највећу благодарност свима који поклонију до њене мрачне кубе испратише. Нарочито благодаримо г-ђи управитељки, учитељкама и ћајицама Висе Женске Школе, господ. проти Новаковићу, учитељкама и учитељкама основних школа и ћајицама певачке дружине Београдске Реалке, који пријством својим увеличаше ову тужњу спровод и олакшаше нам велику туѓу нашу.

Београд Маја 1882. 2—3

ожалостљени:

отац Младен Карабељић
мати Василија Карабељић
стриц Стојан Карабељић
брат Петар М. Карабељић
стриц Тоша Карабељић
сестра Милева В. Алексић
зет Вукашин Алексић.

ЛОЗОВА

Српски, Хамбуршки, Лайпцишки и Брауншвајгски имаде код подшијатог на продају.

динара.	100.000
Српским лозовима	главни згодитак
Хамбуршким "	"
Лайпцишким "	"
Брауншвајгским "	"

Српске лозове продајем и на одплату месечну, која износи по 5. до 21. динар месечно, како ко може да одплаћује. Ко већу одплату даје, тај пре исплаћује лоз и у толико га јевтињи стаје. Одма са положеном првом уплатом, купан игра сам на цео лоз.

Хамбуршке лозе играју за 6 месеци 7 пута, и стаје цео лоз за сви 7 вучења 882 гроша, но ово се може и почастно уплатити, т. ј. сваки 20 дана даје се по једна уплата, и то за: прво вучење 42, друго 84, треће 126, четврто, пето и шесто по 168. и за седмо 126. гроша. Полова лоза стаје половицу; а четврт лоза, четвртину ове цене. Имаде свега 93500 лозова, а од њих извесно морају добити њих 47600, дакле више по половини добијају, а остали губе. Са нечуни 15 дуката могу се добити преко 40.000 дуката, ако срећа оне.

Брауншвајске лозе играју за 6 месеци 6 пута, и стаје цео лоз 882 гроша, а почастне уплате износе за: прво, друго, и шесто вучење по 120 а треће, четврто и пето вучење по 174 гроша. Од 100000 издатих лозова добијају известно 50000 а остали губе. И овдје ако срећа оне, може се са нечуни 15 дуката, добити преко 45000 дуката.

Лайпцишким лозова издато је 100000 и од њих добијају известно њих 50000 а остали губе. Оне се вуку за 6 месеци 5. пута, и стаје цео лоз 25 дуката које се може од једном а и почастно платити. По частне су одплате месечно по 5 дуката за цео лоз, а могу се добити и половице, петине и десетине лозова, и овим деловима сразмерна је цена, дакле; 12½, 5 и 2½ дуката, или у почастним уплатама месечно по 2½, 1 и ½ дуката. Ако среће буде са 25 дук. могу се добити преко 50000 дуката.

Ко узме део лоза, а не цео, он плаћа сразмерну цену, али и сразмерну добит вуче, коју његова нумера добије.

Вучења овим лозовима почињу теки од Јуна ове године. Све ове лозове имаде у комисиону продају од разних признатих великих банка.

У Београду.

Бр. 132. 2—3.

Милан. Ж. Борђевић.

САВА-МАЛА број 7.

ПРОМЕСЕ

КРАЉЕВСКЕ СРПСКЕ ЛУТРИЈСКЕ

ОБВЕЗНИЦЕ

КОЈЕ КДЕ СЕ ВУЋУ

2. ЈУНА.

продажем за 2½ динара.

Исте дајем на месечне одлате по врло пробитачним условима, купац чим положи прву уплату игра једику, и може лако добити 100.000 динар у злату.

Продајем и оригиналне обвезнице.

Све моје промесе и признанице, на одлату штемпљане су и оврене печатом министра финансја, јер сам овијаша депоновао, у управи народног зајма, за сигурност купаца.

Овим чиним внимателну публику овде и на страни. А пошто је близу вучење, то се надам, да ће се сваки користити да купи промесе или да узме на одлату обвезнницу, јер, где се за врло мали новац игра велика срећа, ту се често догађа, да сирома постане богат играњем лутрији.

На Спасов-дан 1882

у Београду.

Риста Миленковић

трговац.

Трговина је у улици кнеза Милоша на самоме ћопику у кући друштва Слоге. Бр. 127 6—6